

Správy z EUIPO

Zemepisné označenie pre remeselné a priemyselné výrobky v EÚ

V novembri minulého roku nadobudlo účinnosť nové [nariadenie EÚ o ochrane zemepisného označenia remeselných a priemyselných výrobkov](#). Na základe tohto nariadenia budú môcť remeselníci a výrobcovia týchto produktov podávať žiadosti o ochranu zemepisných označení od 1. decembra 2025.

Nariadenie bolo jedným z kľúčových návrhov v rámci [akčného plánu duševného vlastníctva](#) prijatého už v novembri 2020, v ktorom Európska komisia prvýkrát oznámila, že zväzí uskutočniteľnosť systému ochrany zemepisných označení pre remeselné a priemyselné výrobky na úrovni EÚ.

Vytvorenie ochrany zemepisného označenia pre remeselné a priemyselné výrobky vyplňa značnú medzeru v ochrane duševného vlastníctva v Európe. Výrobcom umožní zasiahnuť proti nezákonnej výrobe alebo marketingu výrobkov s chránenými názvami a spotrebiteľom poskytne istotu, že kupujú pravé výrobky. Po implementácii bude nová iniciatíva zemepisných označení významným impulzom pre výrobcov remeselných a priemyselných výrobkov. Rovnako ako v prípade systému zemepisného označenia budú môcť výrobcovia pre poľnohospodárske výrobky používať oficiálny symbol „chránené zemepisné označenie“ na označenie, že výrobok je v súlade so špecifikáciami príslušného výrobku. To umožní lepšie zviditeľnenie zemepisného pôvodu výrobku a výrobných techník. Nové nariadenie sa zameriava najmä na výrobcov vo vidieckych oblastiach, na mikropodniky a malé a stredné podniky a poskytuje stimul na investovanie do nových produktov, na rozvíjanie tradičných zručností a na prilákanie cestovného ruchu.

Doteraz existovali v členských štátoch EÚ rôzne zákony a nariadenia týkajúce sa konkrétnych remeselných a priemyselných výrobkov, no ochrana nebola zosúladená. Výrobcovia, ktorí chceli chrániť zemepisné označenie remeselného alebo priemyselného výrobku v celej EÚ, sa preto museli riadiť rôznymi pravidlami a v niektorých členských štátoch sa museli spoliehať na iné opatrenia, ako je ochrana ochrannej známky alebo zákony o nekalej súťaži. Podľa tohto nariadenia bude EUIPO zodpovedným orgánom EÚ za riadenie registrácie týchto zemepisných označení na úrovni EÚ.

Viac informácií je dostupných na [webovej stránke EUIPO](#).

Zdroj: EUIPO 2023

Strata 16 miliárd eur v odevnom, hračkárskom a kozmetickom odvetví v EÚ v dôsledku falšovania v období 2018 až 2021

V januári 2024 zverejnil Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo novú štúdiu s názvom *Hospodársky vplyv falšovania v odevnom, kozmetickom a hračkárskom priemysle v EÚ*. Predmetom štúdie je ekonomický vplyv falšovania na tri priemyselné odvetvia na území EÚ: odevný (vrátane obuvi), kozmetický a hračkársky.¹

Odhaduje sa, že odevný priemysel v rozmedzí rokov 2018 až 2021 prišiel ročne o príjmy vo výške takmer 12 miliárd eur, čo predstavuje 5,2 % ušlého zisku z predaja odevov v Európskej únii. V dôsledku ušlého zisku z dôvodu falšovania stratilo prácu v odevnom priemysle 160 000 osôb, pričom najviac postihnutými trhmi boli Nemecko a Taliansko. Slovensko zaznamenalo v danom období ročnú stratu zisku z predaja odevov 7,7 %, celkovo v hodnote 107 miliónov eur. Ušlý zisk mal na Slovensku za následok stratu zamestnania pre približne 1 934 osôb.

Trh s kozmetickými prípravkami v EÚ je oveľa menší ako trh s odevmi a z hľadiska predaja predstavuje približne tretinu jeho veľkosti. Odhadovaný ročný ušlý zisk z predaja kozmetických prípravkov v dôsledku falšovania v EÚ predstavuje 3 miliardy eur. V absolútnych číslach bol najviac postihnutý francúzsky kozmetický priemysel, ktorý zaznamenal ušlý zisk z ročného predaja 800 miliónov eur. Strata pracovných miest v kozmetickom odvetví v EÚ sa odhadla na takmer 32 000 osôb. V prípade Slovenska možno hovoriť o 39-miliónovej strate (strata zisku 6,7 %) a úbytku pracovných miest pre 201 osôb.

Hoci je hračkársky priemysel najmenší z uvedených troch analyzovaných odvetví, trpí najvyšším podielom ušlého zisku v dôsledku falšovania – až 8,7 %, čo zodpovedá výške jednej miliardy eur a zníženiu počtu zamestnancov v tomto odvetví o 3 600 osôb. Nemecký hračkársky priemysel absorboval tretinu ušlého zisku v dôsledku prítomnosti

¹ Ekonomický vplyv falšovania sa odhaduje na základe ekonometrických modelov, ktoré spájajú ukazovatele falšovania s chybami predpovedí predaja, ktoré sú definované ako neočakávané zmeny. Ekonometrické modely sa opierajú o štatistické ukazovatele falšovania, ako je prieskum EUIPO medzi občanmi o porušovaní práv duševného vlastníctva; zadržanie falšovaného tovaru na hraniciach; zaznamenané trestné činy spojené s falšovaním a vnímanie korupcie.

falšovaných hračiek v EÚ. Hračkársky priemysel na Slovensku zaznamenal ušlý zisk 11,4 %, čo predstavovalo osem-miliónovú stratu.

Uvedené údaje jasne poukazujú na významný ekonomický vplyv falšovania na odevný, kozmetický a hračkársky priemysel v EÚ v posledných rokoch. Straty v miliardách eur a tisíce pracovných miest ukazujú, že falšovanie nie je len morálnym, ale aj vážnym hospodárskym problémom. Je dôležité, aby sa členské štáty a EÚ ako celok zamerali na posilnenie opatrení na boj proti falšovaniu a na ochranu duševného vlastníctva, čo môže pomôcť minimalizovať budúce straty a zachovať konkurencieschopnosť týchto odvetví.

Celá štúdia je dostupná na [webovej stránke EUIPO](#).

Zdroj: EUIPO, Observatory Publications 2024

Nová štúdia EUIPO odhaľuje trend v počte európskych prihlášok ochranných známk – Slovensko po pandemickom období s historickým maximom

Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) nedávno predstavil novú štúdiu s názvom *Dynamika prihlášok ochranných známk pred pandemiou Covid-19 a počas nej*. Štúdia sa zameriava na analýzu európskych prihlášok ochranných známk (EUTM) prijatých z členských štátov EÚ v rokoch 2020 až 2022.

Počas prvých dvoch rokov pandémie COVID-19 (2020 a 2021) bol zaznamenaný výrazný nárast celkového počtu prihlášok ochranných známk. K nárastu počtu podaní v roku 2020 prispeli najmä čínski prihlasovatelia, ktorí v tomto roku predložili 13 693 prihlášok z celkového počtu 16 827 (81,3 %). Rast v roku 2021 však podporili prihlásky z členských štátov EÚ, a to 12 902 z celkového počtu 20 680 prihlášok (62,4 %) v danom roku.

V rokoch 2001 až 2021 (vrátane) stúpala počet podaných prihlášok ochranných známk EUIPO v priemere o 6,1 % ročne. O rok neskôr však došlo k výraznému poklesu (o 12,1 %) v mnohých štátoch vrátane členských štátov EÚ aj Číny.

Aj napriek tomu, že v roku 2020 došlo k výraznému poklesu ekonomiky a súkromného dopytu, európske prihlásky mali rastúce tempo. To naznačuje, že aj v ťažších hospodárskych časoch môže byť zaznamenaný nárast v počte prihlášok. Naopak, v roku 2022 sme videli opačný trend oproti roku 2020. Napriek rastu domáceho dopytu počet podaní výrazne klesol. V prípade členských štátov EÚ bol v roku 2022 zaznamenaný pokles počtu prihlášok vo väčšine štátov. Výnimkou boli Chorvátsko, Bulharsko, Rumunsko, Lotyšsko a Slovinsko. Na konci pandémie zaznamenali tieto štáty historické maximum v počte EUTM.

Slovenská republika patrí k skupine štátov, ktorá v roku 2022 zaznamenala pokles počtu európskych prihlášok ochranných známk (608), no zároveň v roku 2023 prihlásky nabehli na tempo opätovného rastu (781). Pokles

prihlášok od slovenských prihlasovateľov v roku 2022 však nebol nižší než pred pandemiou. V roku 2019 Slovensko zaznamenalo 461 EUTM. Z členských štátov EÚ mali nižší počet prihlášok v roku 2022 ako v roku 2019 Luxembursko, Fínsko, Malta, Portugalsko a Dánsko. Fínsko pokračovalo v klesajúcom trende aj v roku 2023.

Štúdia analyzuje aj vývoj v oblasti tried tovarov a služieb podľa Niceského triedenia. V každom roku pandemického obdobia COVID-19 dosahovali niektoré triedy lepšie výsledky ako iné. V roku 2020 všetky tieto triedy zodpovedali tovarom, pričom v prvej štvorke boli dve triedy spojené so zdravotníckymi a farmaceutickými výrobkami. Rok 2021 zahŕňal tri triedy služieb, pričom v prvej päťke bola trieda 35, ktorá zodpovedá dopravným službám. Napokon v roku 2022 boli identifikované len štyri triedy s lepším výsledkom, všetky na strane služieb. Zistilo sa, že niektoré triedy služieb (bankové a finančné služby, doprava, technické a vedecké služby) vykazovali koreláciu s ukazovateľom ekonomického sentimentu, ako aj s ukazovateľom dôvery v priemysel.

Zostáva nejasné, či zmeny v EUTM boli spôsobené prirodzenou dynamikou prihlášok a odolnosťou systému alebo očakávaniami vyplývajúcimi z ohlásenia mimoriadnych opatrení prijatých vládou, alebo kombináciou oboch. Bezprostredný dopad krízy COVID-19 bol obmedzený a mal veľmi krátke trvanie. Z výsledkov štúdie je však zrejmé, že nebola zistená žiadna priama súvislosť medzi intenzitou vládnych opatrení, dopadom ochorenia COVID-19 a vývojom EUTM.

Celá štúdia je dostupná na [webovej stránke EUIPO](#).

Zdroj: EUIPO 2024

Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) oslavuje 30 rokov

Rok 2024 je pre Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo jubilejný, pretože oslavuje 30. výročie. Za posledných tridsať rokov sa EUIPO stal dôveryhodnou inštitúciou v globálnom meradle. Vybuďoval solídnu organizáciu (s viac ako tisíc zamestnancami), ktorá sa ročne zaoberá takmer 300 000 prihláškami a za 30 rokov existencie zaregistrovala viac ako tri milióny ochranných známk a vzorov.

EUIPO (predtým Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu – OHIM) bol vytvorený v roku 1994 s právomocou spravovať ochrannú známku Európskej únie. Táto inštitúcia však v priebehu ďalších rokov svoje kompetencie postupne rozširovala. V roku 2003 začala zaznamenávať a chrániť dizajny, o pár rokov neskôr začala zohrávať dôležitú úlohu v systéme autorských práv a v minulom roku svoje kompetencie rozšírila aj o oblasť zemepisných označení. V súčasnosti patrí k najvýznamnejším inštitúciám v oblasti duševného vlastníctva.

Časový prehľad a kľúčové míľniky EUIPO sú dostupné na [webovej stránke úradu](#).

Zdroj: EUIPO 2024